

РЕШЕНИЕ

№ 343

гр. София, 26.03.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД - СОФИЯ, 14-ТИ ГРАЖДАНСКИ, в публично заседание на дванадесети март през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Ася Събева

Членове: Елена Тахчиева
Кристина Филипова

при участието на секретаря Павлина Ив. Х.а
като разгледа докладваното от Елена Тахчиева Въззивно гражданско дело № 20231000501609 по описа за 2023 година

Производството е по реда на чл.258 и сл. ГПК.

С решение от 23.02.2023г по гр.д. № 10608/2021г. на Софийски градски съд, 1-30 състав е отхвърлен предявеният от П. Ж. П. против „Национална електрическа компания“ ЕАД иск с правно осн. чл.49 ЗЗД за сумата от 100 000лв, от които 84 500лв[1]пропуснати ползи от неполучени пенсии в размер на 1300лв месечно за периода 22.03.2016г -[1]22.08.2021г. и 15 500лв- обезщетение за забава в размер на законната лихва, считано от падежа на всяко месечно плащане.

Против решението е постъпила въззивна жалба от 08.03.2023г лично от ищеца – жалбоподател П. Ж. П., с която се иска отмяна на обжалваното решение и уважаване на иска. С разпореждане от 10.03.2023г е оставена без движение с указания от първоинстанционния съд за привеждането ѝ в четлив вид от назначения по ЗПП адвокат Н..

На 11.04.2023г е постъпила въззивна жалба против решението чрез особения представител адв. Н., в която се поддържат доводи за неправилност, поради нарушение на процесуалния и материален закон. Твърдят се процесуални нарушения на съда, изразяващи се в недопускане на относими доказателства и в резултат на това постановяване на решение при неизяснени по делото факти, без да се иска събирането на нови доказателства пред въззивната инстанция. Като процесуални нарушения се посочва липсата на самостоятелна преценка на събрани доказателства, а позоваване на изводите само и единствено върху влязло в сила решение на административен съд без да приобщи адм. дело № 295/2016г на АС Хасково, където се намирала цялата трудово-осигурителна преписка и без да допусне счетоводна експертиза, която да изчисли размера на личната пенсия на ищеца като такъв по 2-ра категория труд. Твърди се и

нарушение на материалния закон, тъй като не е изследвана приложимата правна уредба с позоваване на чл.66г от ПКТП /отм./, както и неправилно прилагане на разпоредбата на чл.31 от Наредба за категоризиране на труда при пенсиониране от 1.01.2000г. Иска се отмяна на обжалваното решение и вместо това постановяване на ново по същество, с което се уважат иските в претендираните размери.

В срок е постъпил отговор от насрещната страна „Национална електрическа компания“ ЕАД, с който се правят възражения на първо място по допустимостта на уточняващата въззивна жалба с доводи, че е подписана от адв.Н., която преди това е заявила на осн. чл. 37, ал.2 ЗПП искане за освобождаване от делото, а отделно от това с нея се въвеждат съвсем нови възражения от процесуален и материален характер, които са сторени след изтичане на срока за въззивно обжалване. По същество се поддържат възражения, обосновани с доводите, че въпросът относно категорията труд са обсъдени и решени с влязло в сила решение по адм дело № 7236/2017г на ВАС.

Настоящият състав, приема за неоснователни доводите против допустимостта на въззивната жалба, като подадена от адвокат, назначен като особен представител по ЗПП, който преди това е заявил искане за освобождаване от задълженията си на служебен защитник по делото, по повод направеното в този смисъл искане от ищеца. Видно от материалите по делото е, че адв.Ж. Н. е била назначена за представител по реда на Закона за правната помощ /чл.25 ал.1вр. чл.23 ал.2 вр.чл.21, т.3/, като е отчетена невъзможността ищецът сам да защитава правата си, както и да си осигури договорно представителство. Съгласно чл. 25, ал. 1 /респ. чл.24 а от Закона за правната помощ решението за предоставяне на правна помощ, както и за нейното прекратяване се взема от органа, който ръководи процесуалните действия, какъвто в този случай е първоинстанционният съд. Следователно, за валидността на извършените правни действия е без значение изявлението на представителя, така и на самата страна, след като първоинстанционният съд не е освободил адв. Н. като служебен защитник и прекратил правната помощ на някое от предвидените в закона основания.

На следващо място, служебният защитник не е длъжен да преповтори мотивите на своя доверител относно неправилността на решението, и не само може, но и следва да изложи собствени правни доводи, когато те са в подкрепа тезата на доверителя му.

Неоснователни са и доводите в отговора на въззиваемия –ответник, че жалбата на служебния защитник не следва да бъде обсъждана при провеждането на инстанционен контрол, защото същата е депозирана извън срока за въззивно обжалване.

Константна по този въпрос е съдебната практика, че във въззивната жалба или в подаденото към нея допълнение преди изтичане на срока за обжалване, жалбоподателят следва да изчерпи всички свои доводи против фактическите и правни изводи на първоинстанционния съд. Извън този срок жалбоподателят, респ. неговият представител не може да допълва

въззивната си жалба с нови доводи, обуславящи неправилност на решението, когато тези доводи не са свързани с прилагането на императивни материалноправни норми.

В конкретният случай обаче, подаването на жалбата от процесуалния представител е в изпълнение на указанията на съда за привеждане на подадената лично от страната жалба в съответствие с изискванията за редовност по чл.260 вр. чл.262 ГПК, за който период течението на срока за обжалване ще следва да се счита прекъснат /по арг. от чл.259 ал.2 ГПК/. Да се приеме обратното би обезсмислило въобще института на правната помощ. Следователно, въззивната инстанция е сезирана с

допустима въззивна жалба от легитимно лице, чиято представителна власт, произтича от решението на органа, ръководещ процесуалните действия и ще следва да се разгледа на заявените в нея правни и фактически доводи против правилността на решението.

При служебна проверка по чл.269 и сл.ГПК настоящият състав приема решението за валидно и допустимо.

По фактите пред първата инстанция е било изяснено от приложените писмени доказателства, че жалбоподателят – ищец е оспорил разпореждане №*****/2140-26-262/22.03.2016г. на Ръководителя на „Пенсионно осигуряване“ при ТП на НОИ – Хасково, като жалбата му е отхвърлена с решение от 17.05.2017г. на АС-Хасково по адм. дело №295/2016г., което е потвърдено по реда на инстанционния контрол с окончателно решение на ВАС.

В оспореното разпореждане №*****/2140-26-262/22.03.2016г. на ръководителя на „Пенсионно осигуряване“ при ТП на НОИ - Хасково било отказано отпускане на лична пенсия за осигурителен стаж и възраст на П. Ж. П., на основание чл.68, ал.1-2 от КСО, във връзка с параграф 4, ал.1 от ПЗР на КСО с мотивите, че ищецът П. към датата на заявлението имал навършена възраст 57г., 08м. и 03 дни и осигурителен стаж, положен за периода от 03.10.1977г. до 12.10.2015г. с прекъсване, както следва: 02г., 06м. и 18 дни от втора категория труд; 27г., 00м. и 16 дни от трета категория труд; общ осигурителен стаж, съгласно чл.104 от КСО, превърнат към трета категория труд - 30 г., 02м. и 24 дни.

При обсъждането на данните от административната преписка, съдът е приел за периода от 01.05.2000г. до 08.03.2004г., за които жалбоподателят твърди, че е полаган на длъжности "механик" и "шофьор" на авариен автомобил Шкода "Мадара" към "НЕК" ЕАД П "МВН" ЕПР- Хасково, че е установен положен осигурителен стаж в същия период на длъжност "механик" към "НЕК" ЕАД П "МВН" ЕПР- Хасково. Констатирано също, че за периода 01.05.2000г. - 31.03.2004г. от трудовото досие на П. П., е променяно място на работа и трудово възнаграждение, но не и длъжността на осигуряваното лице, поради липсата на писмени доказателства за това, както и за съвместяване с друга длъжност. На това основание и административният съд е потвърдил акта на пенсионно-осигурителния орган с мотивите, че не попада в хипотезата на разпоредбата на чл.4, ал.1 от Инструкция № 13 от 31.10.2000г. за прилагане на Наредбата за категоризиране на труда при пенсиониране, съгласно която осигурителният стаж на лица, работещи на повече от един трудов договор с един или повече работодатели, се зачита от по-благоприятната категория труд, ако работят не по-малко от половината от законоустановеното дневно работно време при условията на тази категория. За проверявания период не са представени доказателства П. Ж. П. да е съвместявал повече от една длъжност, както и да е работило не по-малко от половината от установеното дневно работно време на друга длъжност освен длъжността "механик на МПС", като от данните на пенсионната преписка ставало ясно, че жалбоподателят е изпълнявал единствено длъжността „механик на МПС" в сектор "Автотранспорт". С посоченото е отречено приложението на чл. 9 ал.40 от Инструкция № 13/31.10.2000г за прилагане на Наредбата за категоризиране на труда при пенсиониране за втора категория труд при пенсиониране.

Посочените безспорно установени обстоятелства с влязло в сила решение на административен съд потвърждават изводите на първоинстанционния съд, че не са установени елементите от фактическия състав на деликтната отговорност по чл.49 вр. чл.45 ЗЗД. По същество, твърди се, че по вина на длъжностни лица от състава на

ответника, стажът на ищеца е бил неправилно категоризиран като III-та категория.

Както е посочено в обжалваното решение ищецът изтъква факти, правопораждащи деликтната отговорност на ответника /в качеството на работодател/ по реда на чл.49 ЗЗД вр. с чл.45 ЗЗД, която е гаранционно- обезпечителна и пряко е свързана с виновното и противоправно действие на други лица, на които е възложена определена работа за вредите, причинени при или по повод изпълнението ѝ.

Основателни /на първо място/ са доводите в защитната теза на ответника, че въпросът относно категорията труд на ищеца при пенсиониране е бил спорен в съдебно-административното производство и разрешен с влязло в сила решение, което съгласно чл. 302 ГПК е задължително за гражданския съд относно това дали административният акт е валиден и законосъобразен. Когато с влязло в сила решение на административен съд е установено, че даден административен акт е валиден и законосъобразен или въпросът е решен по същество от съда и със съдебното решение е заместен административният акт, то решението на административния съд се ползва със сила на пресъдено нещо и гражданският съд е длъжен да го зачете. Поради това, неоснователна се явява претенция за компенсиране на вреди, произтекли от действия на длъжностни лица, които по възлагане на работодателя /ответник/ са съставили писмени доказателства в рамките на административна процедура, приключила с признат по съдебен ред за законосъобразен административен акт.

В този смисъл с влязло в сила съдебно решение със съответните правни последици е установен фактът, че в периода от 1984 г. до 2004 г. ищецът не е полагал труд от втора категория. Извън посоченото ответникът не е компетентен да определя категорията положен труд, доколкото осигурителният институт е административният орган, в правомощията на който е да определя трудов стаж, респективно категория труд по реда на чл.98 и сл. КСО, което изключва причинно-следствена връзка между евентуално недобросъвестно поведение на служители на НЕК ЕАД и твърдените за настъпили вреди. По делото не са събрани доказателства за съставяне на неистински, респ. подправени документи от служители на ответника, които да са послужили за формиране на решение от компетентния орган, което допълнително потвърждава извода за липса на причинна връзка.

Неоснователни са доводите в жалбата на представителя на ищеца за процесуални нарушения на съда, който се е позовал на влязлото в сила решение и отказал събирането на допълнителни доказателства по основанията и размера на претенцията, и че неправилно приложил материалния закон 8чл.66г от ПКТП /отм./ и НКТП. Както вече се посочи ,гражданският съд е обвързан от влязлото в сила решение на административния съд /чл.302 ГПК/, в производство, по което ищецът е участвал като страна и не би могъл да ревизира изводите относно категория труд при пенсиониране и размер на личната пенсия, а доказателства това решение да почива на изходящи от ответника неистински документи не са събрани по делото.

Поради съвпадане в изводите на двете инстанции обжалваното решение ще подлежи на потвърждаване, при който изход на спора няма основание да се изменят присъдените пред първата инстанция разноски.

Пред въззивната инстанция право на разноски ще има въззиваемият – ответник, претендирал ю.к. възнаграждение, което съдът определя в размер на 300лв.

Мотивиран от изложеното, съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение от 23.02.2023г по гр.д. № 10608/2021г. на Софийски градски съд, 1-30 състав.

ОСЪЖДА П. Ж. П. да заплати на „Национална електрическа компания“ЕАД направените пред въззивната инстанция разноски в размер на 300лв.

Решението подлежи на касационно обжалване пред ВКС на РБългария в едномесечен срок от връчването му на страните при наличие на предпоставки по чл.280 ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____